

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/83794,Zielinski-kazimierz-Marian.html>
2022-10-02, 09:13

Zieliński kazimierz Marian

ZIELEŃSKI Kazimierz Marian (2 VII 1924, Borysław – 23 XII 1992, Oświęcim), chemik. Syn Czesława, inżyniera naftowca, oraz Marii z domu Orzegalskiej, śpiewaczki i nauczycielki śpiewu.

Do wybuchu II wojny światowej Z. ukończył dwie klasy gimnazjum w Borysławiu, następnie dwie klasy tamtejszej sowieckiej 10-latki, później uczył się w Liceum Rolniczym w Suchodole k. Krosna. Ostatecznie uzyskał maturę w Liceum Przyrodniczym w Krośnie. E. Knypl podał, że Z. opowiadał także o swojej nauce w Konwikcie oo. Jezuitów w Chyrowie. W 1946–50 Z. studiował na wydziale chemicznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach, gdzie zdobył dyplom magistra inżyniera chemii ze specjalnością technologia organiczna.

W 1949 podjął pracę w Dziale Badawczym Zakładów Chemicznych „Oświęcim” (ZChO). W 1950 został tam kierownikiem Oddziału Formowania, a później całego Wydziału Katalizatorów. W 1956 został kierownikiem Zakładowego Laboratorium Badawczego, a po jego połączeniu z oddziałem gliwickiego Inst. Syntezy Organicznej (1958) i przekształceniu w Zakład Naukowo-Badawczy, został kierownikiem Laboratorium Węglpochodnych, które później otrzymało nazwę Laboratorium Inżynierii Chemicznej. W 1973 Zakład Naukowo-Badawczy został samodzielnym Ośrodkiem Badawczo-Rozwojowym Kauczuków i Tworzyw Winylowych, natomiast Laboratorium Inżynierii Chemicznej uległo przekształceniu w Zakład Inżynierii Chemicznej i w 1982 zostało włączone do Zakładu Badań i Produkcji Doświadczalnej.

Głównym obszarem zainteresowań badawczych Z. była technologia surowców do produkcji polimerów. Interesował się zarówno klasycznymi wówczas monomerami, m.in.: chlorkiem winylu, octanem winylu, metakrylanem metylu, jak

i nowymi: chlorkiem winylidenu, metakrylanem butylu i maleinianem dibutylowym metakrylamidu. Pracował również nad technologią syntezy wyższych alkoholi metodą hydroformylowania (proces *oxo*). Technologia ta została wdrożona w Zakładach Chemicznych „Blachownia” w Kędzierzynie-Koźlu.

Z. był współautorem 7 wdrożeń przemysłowych: intensyfikacji produkcji polialkoholu winylowego (1974), zastosowania PCW ES74, produkowanego w ZChO do wytwarzania skóry syntetycznej „polcofarm” (1976), modernizacji technologii wytwarzania polifosforanu wapnia w procesie suspensyjnej polimeryzacji styrenu (1979), zastosowania alkoholu łojowego zamiast importowanego alkoholu cetylowego do produkcji PCW (1988), uruchomienia produktów wodnych dyspersji kopolimerów styrenowo-maleinowych przydatnych do otrzymywania farb emulsyjnych (1989) oraz modyfikacji metody degazacji suspensji kopolimerów CW/OW (1991). Był też autorem kilku publikacji dotyczących metod oraz fizykochemicznych podstaw inżynierii chemicznej.

Z. prowadził zajęcia w szkole chemicznej prowadzonej przez ZChO, a także seminaria magisterskie w Punkcie Konsultacyjnym Politechniki Śląskiej w Oświęcimiu.

Po przejściu na emeryturę w 1990, Z. zaproponowano objęcie urzędu prezydenta Oświęcimia. Nie przyjął tej funkcji, tłumacząc, że powinna ją sprawować młodsza osoba, został natomiast wiceprezydentem miasta.

Z. otrzymał m.in. Złotą Odznakę „Za zasługi dla przemysłu chemicznego”, odznakę „Zasłużonego Pracownika ZChO”, Medal 40-lecia Polski Ludowej, a także medal „Za zasługi dla sportu pływackiego” (1976) oraz Odznaczenie Honorowe „Za wieloletnie zasługi w krzewieniu sportu pływackiego w Polsce” (1986).

Z. przez wiele lat był instruktorem narciarskim i do końca życia uprawiał ten sport. W pierwszych latach pracy przybywał zimą do fabryki na nartach. Był również trenerem pływackim i sędzią w zawodach. Zajmował się także

rzeźbieniem w drewnie.

SBTP (E.T. Knypl).

*50 lat chemicznej placówki naukowo-badawczej w
Oświęcimiu*, red. E. Knypl, Oświęcim 1995.

Marcin Dolecki

[Poprzedni](#)
[Następny](#)